

22 maart 2024

BETREFT: Vraag om positief te stemmen op het nieuwe wetsontwerp toekomst verpleegkunde. Ter stemming in de Kamer op 26 maart 2024. Het nieuwe wetsontwerp versterkt de nieuwe rol van de Verpleegkundige Verantwoordelijk Algemene Zorg en geeft een niet-hiërarchische plaats aan de basisverpleegkundige.

Geachte Volksvertegenwoordiger,

Zoals u weet zal aanstaande dinsdag, 26 maart 2024, in de Kamer het wetsontwerp over een grondige hervorming van het verpleegkundig beroep ter stemming worden voorgelegd.

Geen stilstand meer, eindelijk!

Sinds de jaren '70 en '80' zijn verpleegkundigen in de weer met het ter tafel brengen van hun standpunten en verwachtingen door het organiseren van ronde tafels, onderzoeksrapporten, bevragingen, panelgesprekken, memorandia,... met uitzondering van de laatste 5 jaar is ons beroep tientallen jaren onderhevig geweest aan stilstand. Hier komt nu een einde aan! En dat is hoognodig!

Zo hebben de verpleegkundige functies de afgelopen jaren een tweezijdige stroomversnelling doorgemaakt. Enerzijds de invoering van de nieuwe verpleegkundige functies 'verpleegkundig specialist', 'verpleegkundig klinisch onderzoeker' en 'basisverpleegkundige'. Anderzijds de aankomende randwetgevingen voor de Activiteiten van het Dagelijkse Leven (ADL), de bekwame helper en het gestructureerde zorgteam. Deze moeten het waar maken dat iedere verpleegkundige functie haar toekomstige rol ten volle op kan nemen.

Waarom hoognodig?

De werkdruk voor verpleegkundigen is vandaag zo hoog dat meer van hetzelfde in de toekomst absoluut niet wenselijk is. De zorgvraag die op ons afkomt is van deze grootorde dat we zonder een grondige functie- en taakdifferentiatie de zorg niet meer ten volle door zuiver verpleegkundigen zal kunnen worden uitgevoerd. Zo zal reeds vanaf 2025 voor het eerst in de Belgische geschiedenis het aandeel van de minderjarigen lager zijn dan dat van de 67-plussers. Ofwel nemen VVAZ binnen deze context een meer coördinerende rol op waarin ze de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvolle zorg voor de zorgvrager ten volle dragen, ofwel zullen andere (toekomstige) beroepsgroepen dit doen. We kiezen als Nederlandstalige beroepsorganisaties voor verpleegkundigen resoluut voor de eerste optie en blijven ons hierbij inzetten om alle verpleegkundige functies, in het bijzonder ook de zorgkundigen, de basisverpleegkundige en HBO5 verpleegkundigen te volle naar waarde in te zetten.

Ontstaan nieuw wetsontwerp

We steken als Nederlandstalige beroepsorganisatie niet onder stoelen of banken dat het wetsontwerp dat volgende week dinsdag in de Kamer voorligt ter goedkeuring het resultaat is van menig federale

overlegmomenten gevolgd door taskforces, werkgroepen, adviezen bij raden en commissies, We zijn tevreden dat alle verpleegkundige functies als de beroepsgroep actief betrokken werd, dit is in het verleden al heel anders geweest.

Is het wetsvoorstel dat vandaag politiek werd afgeklopt 100% wat we verlangden en voorop stelden?

Neen, bepaalde zaken mochten meer worden uitgeklaard en andere geschrapt of toegevoegd. Wel is het zo dat we veel van onze principes kunnen terugvinden in het wetsvoorstel. We beseffen zeer goed dat het hier gaat om een politiek akkoord na een jarenlange impasse. Iedere bevoegde minister heeft een uiterste bijdrage geleverd om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de diverse bezorgheden en de noden omwille van de grote diversiteit waarbinnen verpleegkundigen vandaag worden tewerkgesteld. Maar, het is het begin van een nieuw tijdperk. De komende jaren zullen we er dan ook samen hard op inzetten om de onvolmaaktheden van de wet recht te trekken. We kijken voorwaarts!

Waarom houden we niet vast aan wat bestond?

Voor ons, als Nederlandstalige beroepsorganisaties voor verpleegkundigen en mede gesteund door de beroepsorganisatie voor zorgkundigen is het een vaststaand feit dat de wetgeving die de uitoefening van de verpleegkunde bepaalt, dient te worden aangepast naar hoe het zorglandschap er vandaag uitziet en in de toekomst zal uitzien. Hierbij is een nieuwe definitie en vooral nieuwe rol voor de verpleegkundige verantwoordelijk algemene zorg (VVAZ), als voor de basisverpleegkundigen van essentieel belang. We kiezen hierbij resoluut niet voor een hiërarchisch model, maar wel voor een model waarbinnen iedere verpleegkundige functie (zorgkundigen, basisverpleegkundigen, VVAZ, gespecialiseerde verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en verpleegkundig klinisch onderzoekers) binnen hun specifiek verworven competenties kunnen uitblinken in waarvoor zij zijn opgeleid.

We beseffen dat deze wetgeving nog heel wat vorm zal moeten krijgen in het werkveld en dat praktische zaken zeker nog dienen te worden uitgeklaard. Vervolgens zijn er nog heel wat uitvoeringsbesluiten die dienen te volgen alvorens de wetgeving effectief in de praktijk kan worden toegepast. We blijven dan ook bereid verder in dialoog te gaan en mee te werken aan de verdere uitvoering.

Wat verandert er voor de huidige verpleegkundigen in het werkveld?

Op heden niets. Het wetsvoorstel bevestigt dat er in de wetgeving een gelijkstelling is tussen de bevoegdheden van de huidige Hbo5-verpleegkundigen en bachelor verpleegkundigen.

De zorgkundigen behouden hun belangrijk ondersteunende rol voor verpleegkundigen als volwaardige verpleegkundige functie. De effectieve differentiatie start pas in 2026 wanneer de eerste basisverpleegkundigen zullen afstuderen en hierdoor voor een nieuwe taak en rol zullen worden ingezet in het werkveld.

Verder dient deze wet in de praktijk vorm te krijgen, zeker voor wat betreft het gestructureerd zorgteam. Daarom roepen we verpleegkundigen op om te ijveren voor verdere dialoog tussen verpleegkundigen

en hun leidinggevenden en directies, zodat het een gemeenschappelijke uitvoering wordt, waarbij alle verpleegkundige functies inspraak hebben.

We besluiten deze brief met de oprechte vraag om VOOR het wetsontwerp te stemmen dinsdag aanstaande. Geef ons hoop en ondersteun onze visie op de toekomst.

Met oprechte dank vanwege;

BEZEFO, beroepsorganisatie voor zorgkundigen V.Z.W.

BVNV, Belgische vereniging voor Neuroverpleegkundigen V.Z.W.

VLAS, Vlaamse stoma-, fistel- en incontinentieverpleegkundigen V.Z.W.

BVVS, Belgische Vereniging voor Verpleegkundig Specialisten V.Z.W.

VVRO, Vereniging Verpleegkundigen Radiotherapie en Oncologie V.Z.W.

VVIZV, Vlaamse Vereniging Intensieve Zorgen Verpleegkundigen V.Z.W.

BVVVDV, Beroepsvereniging Vlaamse Diabetes Verpleegkundigen V.Z.W.

Mederi, N.V. thuisverpleegkundigen

VVOV, Vereniging van Vlaamse Operatieverpleegkundigen V.Z.W.

NETWERK VERPLEEGKUNDE, algemene beroepsorganisatie voor verpleegkundigen V.Z.W.
Werkgroepen binnen het NETWERK VERPLEEGKUNDE: diabetesverpleegkundigen, thuisverpleegkundigen (zelfstandigen en in dienstverband), directies verpleegkunde, verpleegkundigen gehandicaptenzorg, verpleegkundigen geestelijke gezondheidszorg, hoofdverpleegkundigen en middenkader, informaticasysteemverpleegkundigen, kinderverpleegkundigen, verpleegkundigen ouderenzorg, verpleegkundigen palliatieve zorg, pijnverpleegkundigen, pluriculturele verpleegkundigen, reumaverpleegkundigen, verpleegkundigen spoed en intensieve zorgen, verpleegkundigen juridisch expert, verpleegkundigen infectiebeheersing, begeleidingsverpleegkundigen, verpleegkundigen medische beeldvorming, verpleegkundigen maatschappij en gezondheid, wetenschappelijk platform ethiek en studenten verpleegkunde.

Samen beschikken we over mandaten binnen diverse raden en commissies op federaal en gemeenschapsniveau. Samen vertegenwoordigen we zorgkundigen, basisverpleegkundigen, HBO5-verpleegkundigen, verpleegkundigen verantwoordelijk algemene zorg, gespecialiseerde verpleegkundigen (met inbegrip van verpleegkundig consulenten), verpleegkundig specialisten en verpleegkundig klinisch onderzoekers. Onze leden zijn aanwezig op alle domeinen van het verpleegkundige werkveld. België telt een grote groep van 126.496 verpleegkundigen, van wie er 76.727 in Vlaanderen werkzaam zijn.

Verschillende visies en standpunten stroomlijnen is geen evidentie. Vooruitgang betekent inzetten op de visie van de meerderheid.